جمهوری اسلامی ایران
شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ ۸۸/۳/۲۶
شماره ۱۶۰/۱۲۶۸/۴۴۷۱
پیوست

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر محمدباقر قالیباف
شهردار محترم تهران

سلام علیکم

طرح « ثبت و احیای محور تاریخی، فرهنگی و طبیعی خیابان ولی‌عصر (عج) » که با امضای سه نفر از اعضای شورای اسلامی شهر تهران (دوره سوم) شامل: ۱ـ آقای احمد مسجدجامعی، ۲ـ آقای مرتضی طلایی و ۳ـ آقای هادی ساعی با قید یک‌فوریت ارائه و به شماره ۱۶۰/۱۲۳۹ به تاریخ ۸۸/۲/۱ در دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران ثبت و در یکصد و هشتاد و هفتمین جلسه رسمی ـ علنی شورای اسلامی شهر تهران که به صورت فوق‌العاده در تاریخ یکشنبه ششم اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۸۸ منعقد شد اعلام وصول شده است و بررسی یک‌فوریت طرح مزبور در ردیف سوم دستور یکصد و هشتاد و نهمین جلسه علنی ـ فوق‌العاده شورای اسلامی شهر تهران به شماره ۱۶۰/۱۶۶۲ به تاریخ ۸۸/۲/۸ قرار گرفته و در جلسه مزبور که با حضور نمایندگان محترم شهرداری تهران و اتفاق اعضای شورای اسلامی تهران در روز یکشنبه مطرح و پس از ارائه توضیحات از سوی طراحان و مذاکرات انجام شده، کفایت مذاکرات اعلام و در خصوص یک‌فوریت بررسی آن اخذ رأی انجام شد که اتفاق آرای موافق (سیزده رأی) اعضای شورای اسلامی شهر تهران حاضر در جلسه در زمان رأی‌گیری (سیزده نفر) را احراز نمود. لذا طی نامه به شماره ۱۶۰/۲۲۷۰ به تاریخ ۸۸/۱۲/۱۶ جهت بررسی به کمیسیون فرهنگی، اجتماعی و زیست‌شهری به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع و پس از وصول گزارش نهایی آن کمیسیون به شماره ۱۶۰/۲۲۷۰ به تاریخ ۸۸/۲/۱۶ بررسی طرح مزبور در ردیف سوم دستور یکصد و نود و هشتمین جلسه علنی ـ عادی شورای اسلامی شهر تهران به شماره ۱۶۰/۳۷۰۶ به تاریخ ۸۸/۳/۱۰ قرار گرفته و در جلسه مزبور که با حضور نمایندگان محترم شهرداری تهران و دوازده نفر از اعضای شورای اسلامی شهر تهران در روز سه‌شنبه دوازدهم خردادماه سال ۱۳۸۸ در محل تالار شورا و به صورت رسمی منعقد شد. مفاد آن مطرح و

نشانی: خیابان ... شهرداری تهران ... تلفن: ۸۸۸۱۱۱۱۰ نمابر: ۸۸۱۲۰۹۳۰ ... ۱۳۶۸/۴۳۱۹

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

تاریخ ۸۸/۳/۲۶

شماره ۱۶۰/۱۲۶۸/۴۴۷۱

پیوست

پس از قرائت و استماع گزارش کمیسیون فرهنگی، اجتماعی و زیست‌شهری به عنوان کمیسیون اصلی و مذاکرات انجام شده، کفایت مذاکرات اعلام و در خصوص مفاد آن مشتمل بر ماده واحده و ضمیمه آن اخذ رأی انجام شد که به اتفاق آرای موافق (دوازده رأی) اعضای شورای اسلامی شهر تهران حاضر در جلسه در زمان رأی‌گیری (دوازده نفر) به تصویب رسید.

به پیوست متن مصوبه مزبور را جهت آگاهی و اقدام، ایفاد و ابلاغ می‌نماید.

بدیهی است وفق ماده هشتادم (۸۰) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ و اصلاحات قانونی بعدی آن، مصوبه مزبور در صورتی که تا دو هفته پس از تاریخ ابلاغ مورد اعتراض مسئولین ذیربط قرار نگیرد لازم الاجرا خواهد بود. ۱۳۷/۲۶۷۴/م

با احترام

مهدی چمران

رئیس شورای اسلامی شهر تهران

۸۸/۴/۶

رونوشت :

- رئیس محترم مجمع نمایندگان استان تهران در مجلس شورای اسلامی جهت استحضار و ابلاغ به نمایندگان محترم مردم تهران.
- استاندار محترم تهران جهت استحضار .
- فرماندار محترم تهران جهت استحضار.
- رئیس محترم شورای اسلامی استان تهران جهت استحضار.
- روسای محترم کمیسیون های اصلی شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار و رویت دیگر اعضای محترم آن کمیسیون ها.
- اداره فن‌آوری اطلاعات شورای اسلامی شهر تهران جهت درج در پایگاه اینترنتی شورا .
- دفتر هیئت رئیسه و مصوبات (۱۳۴).

تاریخ ۱۲۶۸
شماره
پیوست

جمهوری اسلامی ایران
شورای اسلامی شهر تهران

متـــن مصـــوبه

« الزام شهرداری تهران به اقدام جهت ثبت و احیای محور تاریخی ـ فرهنگی و طبیعی خیابان ولی عصر عج‌الله تعالی فرجه‌الشریف »

(مشتمل بر ماده واحده و پیوست مربوط)

مصوب یکصد و نود و هشتمین جلسه رسمی ـ علنی ـ عادی
شـــورای اســـلامـــی شهـــرتهـــران (دوره سوم)
منعقده به سه‌شنبه دوازدهم خردادماه
سال ۱۳۸۸
(۸۸/۳/۱۹۸/۳)

این مصوبه در پایگاه اینترنتی شورای اسلامی شهر تهران به نشانی WWW.Shora-tehran.ir قابل دسترسی است.

نشانی : ضلع جنوبی پارک شهر، خیابان بهشت، جنب شهرداری تهران، تلفن : ۵۵۸۱۱۱۱۰ نمابر : ۵۵۸۱۲۰۹۳ صندوق پستی : ۴۳۸۹ / ۱۱۳۶۵

مـاده واحده :

با عنایت به ویژگی‌های خاص و ارزشمند خیابان ولی عصر، عج‌الله تعالی فرجه‌الشریف و ارزش‌های طبیعی ـ تاریخی و فرهنگی این محور و با استناد به مفاد بخش چهارم قانون برنامه چهارم توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و هم‌چنین مفاد راهبرد چهاردهم از سند طرح جامع شهر تهران شهرداری تهران موظف است نسبت به تهیه کلیه مستندات لازم در چارچوب ضوابط و مقررات موضوعه جهت ارائه به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان تهران به منظور ثبت محور خیابان ولی‌عصر (عج) به عنوان میراث ملی اقدام و پی‌گیری نماید.

هم‌چنین برنامه‌ریزی لازم را جهت احیاء و ساماندهی محور طبیعی تاریخی ـ فرهنگی ـ خیابان ولی‌عصر (عج) را در قالب مصوبه برنامه پنج‌ساله شهرداری تهران که متعاقباً ابلاغ خواهد شد و با رعایت طرح ثبت و احیای محور فوق‌الذکر که به پیوست این مصوبه می‌باشد را معمول و نتیجه را به شورای اسلامی شهر تهران ارائه نماید. /م ۲۶۷۴

نشانی : ضلع جنوبی پارک شهر، خیابان بهشت، جنب شهرداری تهران، تلفن : ۵۵۸۱۱۱۱۰ نمابر : ۵۵۸۱۲۰۹۳ صندوق پستی : ۴۳۸۹ / ۱۱۳۶۵

تاریخ ۱۲۶۸
شماره
پیوست

جمهوری اسلامی ایران
شورای اسلامی شهر تهران

دستورالعمل

طرح ثبت و احیای محور تاریخی، فرهنگی و طبیعی خیابان ولی‌عصر (عج‌الله تعالی فرجه‌الشریف)

ضمیمه مصوبه

مصوب : یکصد و نود و هشتمین

جلسه رسمی ـ علنی ـ عادی شورای اسلامی شهر تهران (دوره دوم)

به تاریخ سه‌شنبه دوازدهم خردادماه

سال ۱۳۸۸

نشانی : ضلع جنوبی پارک شهر ـ خیابان بهشت ـ جنب شهرداری تهران ـ تلفن : ۵۵۸۱۱۱۱۰ نمابر : ۵۵۸۱۲۰۹۳ صندوق پستی : ۴۳۸۹ / ۱۱۳۶۵

جمهوری اسلامی ایران
شورای اسلامی شهر تهران

مقدمه:

امکانات طبیعی و جغرافیایی کم نظیر تهران زمینه ای فراهم آورده که قریه کوچکی به پایتخت ایران مبدل شود.

تهران در دو قرنی که جهان و ایران تحولات و وقایع سرنوشت سازی را پشت سر گذاشته اند، پایتخت ایران بوده است.

تهران به واقع آیینه تاریخ معاصر ایران است. متأسفانه بسیاری از شواهدی که بر اهمیت تاریخی و ارزش های طبیعی تهران دلالت می کردند به دلایل مختلفی تخریب شده اند و آنچه بر جای مانده است نیز به سرعت در معرض نابودی است.

به عبارت دیگر بخش بسیار مهمی از تاریخ معاصر ایران با هویت تهران پیوند خورده است و با از دست رفتن میراث تاریخی تهران، صدمه ای غیر قابل جبران به هویت معماری، شهرسازی و حیات مدنی و اجتماعی ایرانی –اسلامی وارد می شود.

خیابان ولیعصر یکی از مهم ترین مواریث شهری معاصر تهران و ایران است این خیابان ویژگی های منحصر به فردی از نظر هویتی در ابعاد فرهنگی، طبیعی و تاریخی دارد که سبب می شود با مراقبت و رسیدگی مناسب بتوان آن را در فهرست میراث جهانی نیز به ثبت رساند. اهمیت خیابان ولیعصر بدان جهت است که همزمان آیینه تاریخ و فرهنگ و طبیعت تهران است.

ارزش های طبیعی ـ تاریخی و فرهنگی این محور عبارتند از:

الف ـ میراث طبیعی

شهر تهران ازقدیم به چنارستان مشهور بود و هویت شهر با رنگ و بوی این درختان پیوند خورده بود خیابان ولیعصر از معدود نشانه های باقی مانده از این چنارستان است، این محور شهری که در حدود هفت دهه پیش پایه گذاری شد با درختان چنار سربه فلک کشیده آن، میراثی است که در خاورمیانه منحصر به فرد و در جهان کم نظیر است. درختان چنار طبیعتی بسیار حساس و آسیب پذیر هستند و به همین دلیل، در دو دهه اخیر به شدت و به سرعت رو به نابودی گذاشته اند، لذا مهمترین اولویت های میراث فرهنگی، نجات درختان چنار است.

ب ـ میراث معماری و شهرسازی

خیابان ولی عصر مظهر هویت معماری ایران در چهار دوره ی تاریخی (قاجار، پهلوی اول، پهلوی دوم و انقلاب اسلامی) است که حفظ بناهای تاریخی و قدیمی آن به میراث معماری تهران و ایران هویت می بخشد. در خیابان ولیعصر و محورهای پیوسته به آن، برخی از بهترین نمونه های میراث معماری تهران برجای مانده است که باید محافظت شود.

ج ـ میراث تاریخی ـ اجتماعی

بسیاری از فضاها و بناهای پیرامون خیابان ولیعصر ظرف رویدادهای تاریخی، فعالیت های اجتماعی، محل سکونت مشاهیر و بزرگان و بسیاری از مقولات فرهنگی، اجتماعی مهم بوده اند ، حفاظت از این یادگارها گام مهمی در جهت حفظ خاطره تاریخ معاصر تهران و ایران است.

خیابان ولیعصر از سرپل تجریش تا میدان راه آهن به عنوان ستون فقرات تاریخی شهر تهران تعریف می شود این خیابان شهرداری منطقه یک را به شهردار منطقه یازده تهران متصل می کند. بدین ترتیب احیای خیابان ولیعصر علاوه بر حفظ هویت تهران، موجب تعامل فرهنگی بین محلات مختلف تهران (شمال و جنوب) می شود.

د ـ محدوده طرح:

تعریف دقیق محدوده طرح در مراحل مستندسازی و ثبت مشخص می شود. ولی به طور تقریبی محدوده طرح از سعدآباد آغاز شده و به میدان راه آهن ختم می شود. و محدوده های وابسته شامل محله منیریه، محور تاریخی فلسطین، محدوده زعفرانیه، ده ونک، خیابان طوس، باغ فردوس، بهجت آباد، منیریه، امیریه، یوسف آباد، امیربهادر و دیگر انشعابات خیابان ولیعصر را نیز در بر می گیرد.

هـ ـ شهرداری تهران موظف است با همکاری و مشارکت و هماهنگی سایر دستگاه ها به ویژه سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان تهران در خصوص ثبت خیابان ولیعصر ظرف مدت یک سال اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- **مستندسازی خیابان ولیعصر و تهیه مدارک لازم برای ثبت آن شامل:**

- برداشت و مستندسازی آثار معماری، نماها و فضاهای شهری واجد ارزش تاریخی ـ فرهنگی.
- مطالعات تاریخی و جغرافیایی با استفاده از ظرفیت دانشگاه ها و مراکز علمی به منظور شناسایی رویدادهای فرهنگی ـ اجتماعی ـ سیاسی مرتبط با تاریخ خیابان ولیعصر و عناصر معماری و فضاهای شهری مربوط به آنها.
- شناسایی و مستندسازی دیگر یادگارهای فرهنگی، اجتماعی و طبیعی خیابان ولیعصر از جمله خانه‌های شخصیت های فرهنگی و سیاسی و علمی ایران و تهران و آثار محیطی و طبیعی.

۲- **تعریف ارزش ها و معیارهای ثبت و قوانین و ضوابط لازم با همکاری (سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی)**

۱ـ ۲ـ شهرداری تهران موظف است با همکاری و هماهنگی سایر دستگاه ها ظرف مدت یک سال پس از تصویب این مصوبه در خصوص باز زنده‌سازی حیات تاریخی ـ مدنی و کالبدی خیابان ولیعصر اقدامات زیر را انجام دهد:

۲ـ ۲ـ بررسی در خصوص میراث طبیعی و منظر طبیعی (باتوجه به حفظ چشم انداز ارتفاعات البرز)، میراث معماری و شهرسازی و حیات شهری و مدنی.

۳ـ ۲ـ تهیه طرح حمایت و احیای خیابان ولیعصر براساس نتایج آسیب شناسی و ضوابط حفاظتی با همکاری سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شامل:

۴ـ ۲ـ پایش ، حمایت و نجات بخشی درختان چنار « تک تک درختان و شناسنامه دار کردن آنها»

۵ـ ۲ـ مرمت و احیای خانه های تاریخی

۶ـ ۲ـ بهسازی، مرمت، نوسازی و بازسازی مبلمان، منظر و نماهای شهری

۷ـ ۲ـ تهیه طرح ها و برنامه های لازم برای رونق و احیای زندگی شهری در محدوده مورد نظر

۸ـ ۲ـ ساماندهی محورهای پیاده، میدان ها و میدانچه ها، گذرها، پیاده روها و دیگر عرصه های زندگی شهری واجد ارزش های فرهنگی، تاریخی و طبیعی

و ـ شهرداری تهران موظف است ظرف مدت یک سال پس از ابلاغ مصوبه، فاز مطالعات را تکمیل و نتایج آن را به شورای شهر گزارش دهد.

ز ـ شهرداری تهران موظف است، ظرف مدت یکسال پس از تصویب طرح با همکاری سازمان میراث فرهنگی ، گردشگری و صنایع دستی، مراحل ثبت خیابان ولیعصر به عنوان میراث تاریخی ـ فرهنگی و طبیعی تهران به پایان برساند و گزارش خود را به شورای شهر تهران ارائه نماید.

ح ـ شهرداری تهران موظف است در اصلاحیه یا متمم بودجه مصوب سال ۱۳۸۸ اعتبارات لازم را جهت اجرای مفاد مصوبه پیش‌بینی و لحاظ نماید. م ۱-۲۶۷۴